

مطالعه اتنوبوتانی برخی از گیاهان دارویی شهرستان آبادیه واقع در استان فارس

دامون رزمجویی*^۱، زهرا زارعی^۲، مزگان اکبری^۳

* استادیار و عضو هیئت علمی گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده محیط زیست و منابع طبیعی، دانشگاه

صنعتی خاتم الانبیاء بهبهان

پست الکترونیکی: d.razmjoue@gmail.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مرتعداری، دانشکده محیط زیست و منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی خاتم الانبیاء

بهبهان

پست الکترونیکی: zahra.zarei1368@gmail.com

^۳ دانشجوی کارشناسی مرتع و آبخیزداری، دانشکده محیط زیست و منابع طبیعی، دانشگاه صنعتی خاتم

الانبیاء بهبهان

پست الکترونیکی: akbari.m1369@yahoo.com

چکیده

شهرستان آبادیه در شمال استان فارس قرار دارد و از نظر آب و هوایی جز شهرستان‌های سردسیر و معتدل استان محسوب می‌شود و به دلیل موقعیت زمین شناسی از قبیل برخورداری از مناطق کوهستانی و دشتی متنوع و از نظر تنوع زیستی گونه‌های گیاهی منطقه ارزشمند محسوب می‌شود. هدف از این مطالعه، شناسایی برخی از گیاهان دارویی مهمی است که به طور گسترده به وسیله ساکنان محلی در درمان بیماری‌ها در شهرستان آبادیه مورد استفاده قرار می‌گیرند. برای این منظور ابتدا با بررسی نقشه‌های توپوگرافی و جغرافیایی منطقه، انجام عملیات میدانی و پرسش از افراد آگاه اطلاعاتی یادداشت گردید، سپس گیاهان مورد نظر جمع‌آوری و جهت شناسایی به هرباریوم منتقل شد. با استفاده از هرباریوم و منابع موجود، گیاهان شناسایی و دارویی بودن آن‌ها تعیین گردید. شهرستان مذکور ۳۱ گونه غالب دارویی متعلق به ۱۱ تیره و ۲۵ جنس رویش دارد. از نظر تعداد گونه‌های دارویی، تیره‌های *Lamiaceae* (۹ گونه)، *Asteraceae* و *Brassicaceae* (۵ گونه) بیشترین گونه‌های دارویی در منطقه مورد نظر بودند. از نظر توزیع گونه‌ها برحسب جنس‌های گیاهی، جنس *Sinapis* دارای ۳ گونه، جنس‌های *Pistacia*، *Amygdalus*، *Teucrium* و *Nepeta* هرکدام دارای ۲ گونه و سایر جنس‌ها تنها دارای یک گونه دارویی در سطح شهرستان بودند. بیماری‌هایی که در این منطقه با گیاهان دارویی قابل درمان می‌باشد شامل مشکلات دستگاه گوارش، دستگاه تنفسی، دستگاه گردش خون و بیماری‌های عفونی است.

واژه‌های کلیدی: اتنوبوتانی، شهرستان آبادیه، گیاهان دارویی، *Lamiaceae*، *Brassicaceae*، *Asteraceae*

مقدمه

واژه اتنوبوتانی برای اولین بار توسط Johnw.Harshberger در سال ۱۸۹۶ ابداع شد و منظور از این اصطلاح، هنر جمع آوری گیاهان سودمند توسط گروهی از افراد و تشریح استفاده از آنها بود. از آن پس حوزه این علم گسترش یافت و به عنوان یک شاخه علمی مستقل مطرح گردید و ابزار جدیدی را جهت تحقیقات داروسازی پدید آورد (قنادی و همکاران، ۱۳۹۰). گیاهان از مهم ترین منابع غذا و دارو از آغاز تمدن بشریت بوده اند. اولین نوشته‌های ثبت شده استفاده از گیاهان به عنوان دارو در منطقه هیمالیا در مکتوبات ۶۵۰۰ ساله Rigreda مشاهده شده است (Bussmann Kunwar, ۲۰۰۸) and اولین گزارش در مورد استفاده دارویی از گیاهان در بابل حدود ۱۷۷۰ (ق.م.) و در مصر باستان حدود ۱۵۵۰ (ق.م.) بدست آمده است (قربانی، ۱۳۸۴).

امروزه حدود ۲۵٪ از تمام داروهای تجویز شده در جهان پیشرفته شامل اجزای مشتق شده از گیاهان دارویی بوده و ریشه بسیاری از داروهای سنتزی در ترکیبات موجود در گیاهان دارویی می باشد (قربانی، ۱۳۸۴ . Qureshi et al., ۲۰۰۹). استفاده از گیاهان دارویی در ایران نیز دارای سابقه طولانی و کهن است و مانند سایر نقاط دنیا این رویکرد در ایران نیز در حال گسترش می باشد (Ghasemi, ۲۰۱۱). در کشور پهناور ایران، تعداد زیاد اکوسیستم های ایران و تنوع اقلیمی، زمینه رشد بیش از ۸۰۰۰ گونه گیاهی را مهیا نموده است. بسیاری از این گیاهان بومی ایران هستند و دارای ارزش های دارویی و اقتصادی می باشند. به همین دلیل بسیاری از گیاه شناسان فلور ایران را طلای سبز دانسته و ایران را جهانی در یک مرز می نامند (Naghbi and Mosaddegh, ۲۰۰۲).

استفاده از گیاهان دارویی و طب سنتی از علومی است که به واسطه تجارب پی در پی در اقوام مختلف صورت گرفته و نسل به نسل انتقال یافته است اما با گذشت زمان تعدادی از این اطلاعات بومی به دلایل مختلفی از جمله مهاجرت، نابودی پوشش

گیاهی، توسعه شهرنشینی، تغییر اقلیم های آب و هوایی و... به ورطه فراموشی سپرده شده و تا اینکه با رشد علوم مختلف

داروهای سنتتیک جای خود را به گیاهان دارویی داده است اما در دهه های اخیر استفاده مجدد از گیاهان دارویی مدنظر قرار

گرفته و توجه خاصی به بررسی و تحقیق در طب سنتی شده است (اهوازی و همکاران، ۱۳۹۱).

شناسایی و معرفی فلور گیاهان دارویی و موارد مصرف سنتی این گیاهان فراهم کننده اطلاعات مفیدی در رابطه با پراکنش و

کاربردهای گیاهان دارویی هر منطقه بوده و زمینه ساز فعالیت های دارویی مختلفی در ارتباط با این موضوع

می باشد (دولتخواهی و همکاران، ۱۳۹۱). در این خصوص تاکنون فعالیت های متعددی در برخی از مناطق و یا در ارتباط با

خانواده ها و گونه های پرکاربرد دارویی در نقاط مختلف کشور انجام شده است (قربانی، ۱۳۸۴، Naghibi et al., ۲۰۰۵).

Soltani Pour, ۲۰۰۶). به عنوان مثال در مطالعات اتنوبوتانی که در استان بوشهر و در شهرستان دشتستان توسط

Dolatkhahi و Ghorbani (۲۰۱۳) و همچنین در شهرستان کازرون در استان فارس توسط Dolatkhahi و همکاران

(۲۰۱۲) انجام گرفته است خانواده کاسنی (*Asteraceae*) پرجمعیت ترین خانواده گیاهی دارویی معرفی شد و بیشترین

کاربرد گیاهان دارویی در درمان بیماریهای گوارشی گزارش شده است. خدایاری و امانی (۱۳۹۳) با بررسی اتنوبوتانی

گیاهان دارویی شهرستان ایذه ۸۴ گونه گیاهی دارویی متعلق به ۳۵ تیره گیاهی شناسایی کردند که تیره های *Asteraceae*،

Lamiaceae، *Apiaceae* و *Leguminosae* بیشترین فراوانی خانواده های گیاهی را شامل بودند. Mosaddegh و

همکاران (۲۰۱۲) با بررسی اتنوبوتانی گیاهان دارویی استان کهگیلویه و بویراحمد نشان دادند که بیشترین مورد مصرف

گیاهان دارویی این منطقه مشکلات گوارشی می باشد.

شهرستان آباد به دلیل موقعیت زمین شناسی از قبیل برخورداری از مناطق کوهستانی و دشتی متنوع از نظر تنوع زیستی گونه های گیاهی منطقه ارزشمند محسوب می شود. وجود تنوع بسیار بالای اکولوژیکی و استفاده گسترده مردم از گیاهان دارویی نشان دهنده لزوم تحقیقات گسترده در زمینه گیاهان دارویی این منطقه می باشد. لذا هدف از این مطالعه، شناسایی برخی از گیاهان دارویی مهمی است که به طور گسترده به وسیله ساکنان محلی در درمان بیماری ها در شهرستان آباد مورد استفاده قرار می گیرند.

مواد و روش ها

معرفی منطقه مورد مطالعه

شهرستان آباد در شمال استان فارس قرار دارد. این شهرستان در فاصله ۲۷۰ کیلومتری شمال شیراز، ۲۰۰ کیلومتری جنوب اصفهان، ۱۹۰ کیلومتری جنوب غربی یزد و ۵۲۸ کیلومتری جنوب شرقی شهرکرد قرار دارد و در محدوده جغرافیایی ۵۱ درجه و ۵۱ دقیقه تا ۵۳ درجه و ۱۱ دقیقه طول جغرافیایی و ۳۰ درجه و ۴۹ دقیقه تا ۳۱ درجه و ۳۹ دقیقه عرض جغرافیایی قرار دارد. ارتفاع این شهرستان از سطح دریا ۲۰۳ متر می باشد. از نظر آب و هوایی جز شهرستان های سردسیر و معتدل استان محسوب می شود. میانگین بارندگی سالانه آن حدود ۱۲۰ میلیمتر و میزان بارش سالانه آن حدود ۲۰۰ میلیمتر است. شهرستان آباد با مساحت ۵۷۲۶۰۰ هکتار دارای ۳۰۸۸۳۷ هکتار عرصه های منابع طبیعی می باشد که از این میزان ۳۹۵۲۸۲ هکتار معادل ۹۷ درصد از سطح شهرستان را عرصه های مرتعی تشکیل می دهد. از سطح کل مراتع شهرستان آباد حدود ۲۳۵/۷ هکتار را مراتع درجه یک، ۵۱۲۱۳/۱ هکتار را مراتع درجه دو و ۳۴۳۸۳۲/۲ هکتار را مراتع درجه سه تشکیل می دهد.

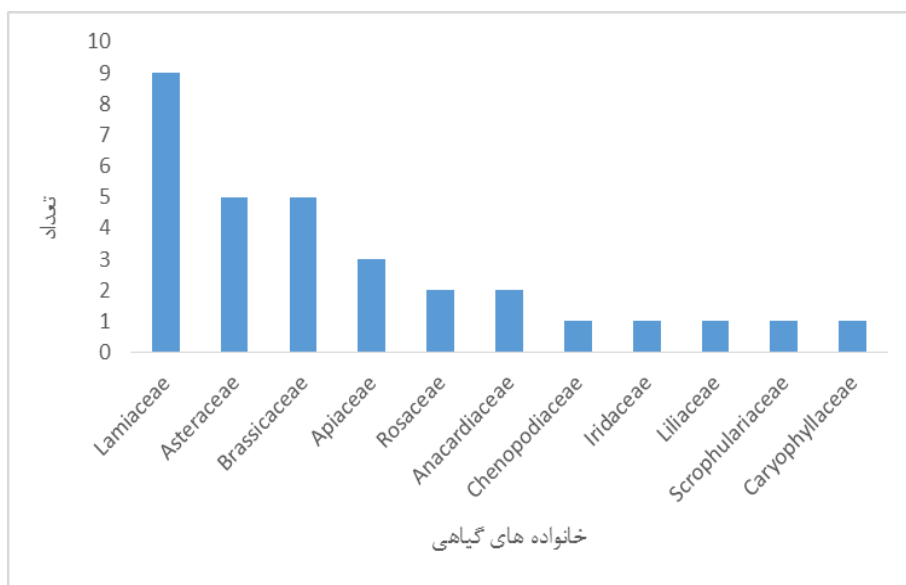
نتایج و بحث

شهرستان آباد به دلیل پوشش گیاهی متنوع و وجود مناطق کوهستانی، منطقه بسیار مناسبی برای مطالعات گیاهان دارویی می‌باشد. اطلاعات جمع آوری شده درباره گیاهان دارویی غالب این شهرستان شامل نام فارسی، نام علمی، نام خانواده، اندام مصرفی گیاه و موارد مصرف دارویی گیاهان در جدول شماره ۱ آورده شده است.

جدول ۱: فهرست و مشخصات گونه های دارویی و اثرات درمان سنتی آنها

نام خانواده	نام فارسی	نام علمی	اندام مصرفی	موارد مصرف
Lamiaceae	مریم نخودی	<i>Teucrium oreintalis</i>	سرشاخه گلدار	مقوی، نیرو دهنده، رفع سردرد، رفع بیماری دستگاه تناسلی زنان
	لبدبسی بوته	<i>Ajuga chamaecistus</i>	اندام هوایی	تب بر و کاهش دهنده فشارخون
	پونه سای اصفهان	<i>Nepeta isphanica</i>	برگها و سر شاخه های گلدار	بهبود سرما خوردگی و دردهای حاصله
	پونه سا	<i>Nepeta fassenii</i>	شرشاخه گلدار	قاعده آور، بادشکن، معرق، خنک کننده، ضد عفونی کننده، محرک
	سنبله ارغوانی	<i>Stachys inflata</i>	گل و برگ	تب بر و مقوی دراز بین بردن ضعف عمومی بدن
	ابره	<i>Teucrium polium</i>	اندام هوایی	ضد درد معده، دل درد، اسهال، سردرد، زخم، شکم درد
	مریم گلی	<i>Salvia sp</i>	سرشاخه گلدار، گلبرگ	مفید برای عفونت ها، مجاری تنفسی، سوهاضمه، خستگی مفرط، التیام زخم ها، تنظیم قاعدگی، قطع شیر، ضعف اعصاب، ادرار آور، بندآورنده خون، قابض، ملین، پایین آورنده فشارخون، ضد تشنج
	آویشن	<i>Thymus kotschyanus</i>	برگ و سرشاخه گلدار	مقوی معده و روده، ضد عفونی کننده، مدر، سردرد، سکسه، دل پیچه، سرماخوردگی
	کاکوتی کوهی خوانسار	<i>Ziziphora tenuir</i>	برگ	ضد نفخ، محرک دستگاه گوارش، ضد باکتری
	تنگرس	<i>Amygdalus lycioides</i>	میوه	مفید برای تنگی نفس، سرفه، ورم سینه و ریه و ترمیم سوختگی پوست
Rosaceae	ارژن	<i>Amygdalus oreintalis</i>	مغز	تنگی نفس، سرفه، ورم سینه و ریه، درد کلیه، انسداد کبد و طحال
	بنه	<i>Pistacia atlantica</i>	میوه	مدر و قاعده آور، تقویت نیروی جنسی، گرم کننده معده و کلیه، سرفه، فلج، مفید برای ریزش مو
Anacardiaceae	کلخنگ	<i>Pistacia khinjuk</i>	میوه، صمغ	درمان یرقان، لاغری، تقویت ذهن
	Apiaceae	باریجه	<i>Ferula gomosa</i>	صمغ
زول		<i>Eryngium noeanum</i>	ریشه	درمان کاهش پلاکت، افزایش اوره در خون، درمان نفخ معده و روده، فعال کردن کبد و تولید صفرا

مقوی و نیرودهنده، قاعده آور، خلط آور	صمغ	<i>Dorema ammuniacum</i>	و شاء	
بادشکن، مدر، مفید برای سنگ کلیه، کنترل صرع	سرشاخه گلدان و برگ	<i>Achila mellifolium</i>	بومادران	Asteraceae
قابض و مقوی معده، قاعده آور، خنک کننده، کاهش کلسترول خون، منبع عالی آهن خون	گل، ریشه، برگ، شیرابه	<i>Taraxacum syriacum</i>	گل فاسدک	
درمان آفتاب سوختگی، تقویت ریشه مو، تمیزکننده خون، ضد تورم، ادرار آور، خون ساز	برگ	<i>Scariola orientalis</i>	کاهوی وحشی	
جلوگیری از خونریزی معده، درمان ناراحتی گوارش و کبد، خلط آور، التیام دهنده زخم	ریشه، برگ، ساقه	<i>Tragopogon marginatus</i>	شنگ	
رفع کرم، ضد نفخ، رفع سردرد و سرفه، ضد عفونی کننده قوی و حشره کش	بذر، سرشاخه	<i>Artemisia aucheri</i>	درمنه کوهی	
در صنعت برای بی رنگ کردن تارهای ابریشم و به عنوان شوینده	سرشاخه	<i>Seidlitzia rosmarinus</i>	اشنان	Chenopodiaceae
مدر، خلط آور، دفع کرم، مسهل قوی، محرک دستگاه هضم	ریزوم	<i>Iris sp</i>	زنبق وحشی	Iridaceae
درمان تنگی نفس، کاهش فشارخون، تصفیه خون، تقویت اعصاب، تسکین دهنده درد		<i>Allium sp</i>	پیاز وحشی	Liliaceae
تسکین سرفه، درمان آسم، دفع کرم روده، درمان یبوست، اسهال و عفونت مثانه، جلوگیری از بی خوابی	برگ، گل، ریشه	<i>Verbascum cheiranthifolium</i>	گل ماهور	Scrophulariaceae
رفع درد گلو، گرفتگی صدا، درد سینه، درمان نقرس، دافع سنگ ادراری، خلط آور، ضد التهاب	دانه، میوه	<i>Alyssum linifolium</i>	قدومه	Brassicaceae
تقویت کننده بدن، درمان آسم، تصفیه کننده خون، درمان اسهال خونی، کنترل کننده قند خون، درمان میگرن، محرک رشد مو	گل	<i>Isatis minima</i>	وسمه بیابانی	
ضد عفونی کننده، اشتها آور، محرک غدد بزاق، تقویت ذهن و حافظه، رفع یبوست،	دانه	<i>Sinapis sp</i>	خردل وحشی	
تحریک گردش خون، ضد درد رماتیسم، درمان التهاب پرونشیت، آنفولانزا، عفونت مجاری ادراری	دانه	<i>Sinapis nigra</i>	خردل سیاه	
درمان یبوست مزمن، زیاد کردن ادرار، تب های نوبه، نزله های مزمن	بذر	<i>Sinapis alba</i>	خردل سفید	
تسکین درد دندان، خوشبو کردن دهان، درمان سر درد و ناراحتیهای عصبی	دانه	<i>Dianthus crinitus</i>	میخک	Caryophyllaceae

شکل ۲- نمودار فراوانی خانواده های گیاهی حوزه مورد مطالعه

شکل ۲ نشان می دهد که گیاهان حوزه مورد مطالعه در ۱۱ خانواده گیاهی جای دارند که *Lamiaceae* دارای ۹ گونه،

Asteraceae و *Brassicaceae* هر کدام دارای ۵ گونه، *Apiaceae* دارای ۳ گونه، *Rosaceae* و *Anacardiaceae*

دارای ۲ گونه، *Chenopodiaceae*، *Iridaceae*، *Liliaceae*، *Scrophulariaceae* و *Caryophyllaceae* هر

کدام دارای ۱ گونه بودند.

طبق نتایج بدست آمده می توان گفت که شهرستان آباده ۳۱ گونه غالب دارویی دارد که متعلق به ۱۱ تیره و ۲۵ جنس رویش

است. از نظر تعداد گونه های دارویی، تیره های *Lamiaceae* (۹ گونه)، *Asteraceae* (۵ گونه) و *Brassicaceae*

(۵ گونه) به ترتیب بیشترین گونه های دارویی در سطح شهرستان بودند. این نتایج با یافته های Dolatkhani و Ghorbani

(۲۰۱۳) و همچنین Dolatkhani و همکاران (۲۰۱۲) که خانواده کاسنی (*Asteraceae*) را به عنوان گونه غالب مناطق

مورد مطالعه معرفی کردند مطابقت دارد. شریفی نیا و همکاران (۱۳۹۲) با مطالعه اتنو بوتانی برخی از گیاهان دارویی استان

کرمان خانواده نعنائیان (*Lamiaceae*) را گونه غالب منطقه معرفی کردند که یافته های ایشان مطابق با گزارش تحقیق حاضر

است.

از نظر توزیع گونه‌ها برحسب جنس‌های گیاهی، جنس *Sinapis* دارای ۳ گونه، جنس‌های *Amygdalus*، *Teucrium*، *Pistacia* و *Nepeta* هرکدام دارای ۲ گونه و سایر جنس‌ها تنها دارای یک گونه دارویی در سطح شهرستان بودند. بیماری‌هایی که در این منطقه با گیاهان دارویی قابل درمان می‌باشد شامل مشکلات دستگاه گوارش، دستگاه تنفسی، دستگاه گردش خون و بیماری‌های عفونی است. طبق تحقیقات دولتخواهی و همکاران (۱۳۹۱) در مطالعه اتنوبوتانیکی شهرستان کازرون گونه‌هایی مانند بومادران (*Achila mellifolium*) و مریم‌گلی (*Salvia sp*) توسط اهالی منطقه بیشتر شناخته شده و مورد مصرف قرار می‌گیرند. در شهرستان آبادیه نیز این گونه‌ها توسط اهالی بومی بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرند. براساس بررسی‌های انجام شده بسیاری از گیاهان دارویی علفی صرفه اقتصادی داشته به صورتی که از طبیعت برداشته و در بازار عرضه می‌گردد، از جمله این گونه‌های گیاهی می‌توان به مریم‌گلی (*Salvia leriifoila*) اشاره کرد که به عنوان مقوی معده و بادشکن مورد استفاده قرار می‌گیرد. در مورد این گیاه اثرات شل‌کننده عضلانی و خواب‌آور، محافظت‌کننده کبد و آنتی‌اکسیدانت نیز گزارش شده است (Farhoosh et al., ۲۰۰۴ . Hosseinzadeh et al., ۲۰۰۹). براساس تحقیقات انجام شده در شهرستان اراک نیز گونه مریم‌گلی به دلیل رشد زیاد در سطح وسیع در منطقه به وفور برداشت و در بازار اراک به فروش می‌رسد (عبدی و همکاران، ۱۳۸۹).

نتیجه گیری

گونه‌های گیاهی شهرستان آبادیه دارای کاربردهای متنوعی در طب بومی هستند که با مدیریت و برنامه ریزی مناسب می‌توان آن‌ها را مورد بهره‌برداری قرار داد. براساس شکل زیستی گونه‌ها می‌توان در مورد برنامه ریزی برای اقداماتی از قبیل احیا، بهره‌برداری، بررسی ترکیبات دارویی و یا زراعت این گیاهان به نحو مناسب تصمیم‌گیری نمود. روشن است که برای حفاظت این گونه‌ها بایستی اقدامات لازم توسط دستگاه‌های اجرایی صورت گیرد.

منابع

۱. اهوازی، م، اکبرزاده، م، خلیقی سیگارودی، ف و کهندل، ا. ۱۳۹۱. معرفی گیاهان دارویی پر مصرف در طب سنتی منطقه شرق مازندران. فصلنامه گیاهان دارویی. دوره ۱۱. شماره ۴۴. ص ۱۶۴ تا ۱۷۵.
۲. خدایاری، ح و امانی، ش. ۱۳۹۳. بررسی اتنوبوتانی گیاهان دارویی شهرستان ایذه (استان خوزستان)، اولین همایش ملی گیاهان دارویی، طب سنتی و کشاورزی ارگانیک، همدان، انجمن ارزیابان محیط زیست هگمتانه، مرکز توسعه همایش های آریا هگمتان. کد COI مقاله ۱۶۱_۱_HBHEALTH.
۳. دولتخواهی، م، قربانی نهوجی، م، مهرآفرین، ع، امینی نژاد، غ و دولتخواهی، ع. ۱۳۹۱. مطالعه اتنوبوتانیکی گیاهان دارویی شهرستان کازرون: شناسایی، پراکنش و مصارف سنتی. فصلنامه گیاهان دارویی. سال ۱۱. دوره ۲. شماره مسلسل ۴۲. ص ۱۶۳ تا ۱۷۸.
۴. شریفی نیا، ف، محرم خانی، م، معطر، ف، بابا خانلو، پ و خدایمی، م. ۱۳۹۲. مطالعه اتنوبوتانی برخی از گیاهان دارویی ناحیه کوه جوپار استان کرمان. مجله دانشگاه علوم پزشکی کرمان. دوره ۲۱. شماره ۱، ص ۳۷ تا ۵۱.
۵. عبدی، ن و عبدی، معصومه و حسن زاده، صدیقه رویا، ۱۳۸۹. معرفی گیاهان دارویی شهرستان اراک، یافته های نوین کشاورزی. دوره ۵. شماره ۱ (۱۷). ص ۳۷ تا ۴۹.
۶. قربانی، ع؛ گیاهان دارویی ترکمن صحرا، مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی، چاپ اول، تهران، ۱۳۸۴.
۷. قنادی، ع و ذوالفقاری، ب و شمشیان، ش. ۱۳۹۰. ضرورت، اهمیت و کاربردهای دانش طب سنتی اقوام مختلف، مجله طب سنتی اسلام و ایران، شماره ۲.

۸. Dolatkhahi M and Ghorbani Nohooji M. ۲۰۱۳. The Most Used Medicinal Plant Species of Dashtestan (Bushehr Province), with Emphasize on Their Traditional Uses. (In Persian). J. Med. Plants; ۴۶: ۸۵ - ۱۰۵.
۹. Dolatkhahi M, Ghorbani Nohooji M, Mehrafarin A, Amini Nejad GH and Dolatkhahi A. ۲۰۱۲. Ethnobotanical study of medicinal plants in Kazeroon, Iran: Identification, distribution and traditional usage (In Persian). J. Med. Plants; ۴۲: ۱۶۳ - ۷۸.
۱۰. Farhoosh R, Purazrang H, Khodaparast MHH, Rahimizadeh M, Seyedi SM. ۲۰۰۴. Extraction and separation of Antioxidative Compounds from *Salvia leriifolia* Leaves. J Agric Sci Technol; ۶(۱-۲): ۵۷-۶۲.
۱۱. Ghasemi A. ۲۰۱۱. Medicinal and Aromatic Plants, (In Persian). Islamic Azad University Press. Shahrekord, ۵۳۶ pp.
۱۲. Hosseinzadeh H, Sadeghnia HR, Imenshahidi M, Fazly Bazzaz BS. ۲۰۰۹. Review of the Pharmacological and Toxicological Effects of *Salvia leriifolia*. Iranian Journal of Basic Medical Sciences; ۱۲(۱): ۱-۸. ۲۵.
۱۳. Kunwar RM and Bussmann RW. ۲۰۰۸. Ethnobotany in the Nepal Himalaya. J Ethnobiol Ethnomed; ۴:۲۴.
۱۴. Mosaddegh M, Naghibi F. ۲۰۰۲. Traditional medicine and materia medica. Tehran: Sara Publication; p.۱-۳۰.

۱۵. Mosaddegh, M., Naghibi, F., Moazzeni, H., Pirani A. and Esmaeili S. ۲۰۱۲. Ethnobotanical survey of herbal remedies traditionally used in Kohghiluyeh va Boyer Ahmad province of Iran. *Journal of Ethnopharmacology.*, ۱۴۱: ۸۰-۹۵.
۱۶. Naghibi F, Mosaddegh M, Mohammadi Motamed S and Ghorbani A. ۲۰۰۵. Labiatae Family in folk Medicine in Iran: from Ethnobotany to Pharmacology. *Iran. J. Pharm. Res*; ۲: ۶۳ - ۷۹.
۱۷. Qureshi R, Waheed A, Arshad M, Umbreen T. ۲۰۰۹. Medico-ethnobotanical Inventory of Tehsil Chakwal--pakistan. *Pak J Bot*; ۴۱(۲):۵۲۹-۳۸
۱۸. Soltani pour M. ۲۰۰۶. Medicinal plants of Geno protected area (In Persian). *Pajouhesh & Sazandegi In Natural Resources*; ۱۸ (۳): ۲۷ - ۳۷ .

Abstract

Abadeh County is located in the north of Fars province. In terms of climate is among the cold and temperate counties of province; and due to the geological position such as having the diverse mountain and plain regions and in terms of biodiversity of regional plant species is considered valuable.

The purpose of this study is identifying some of important medicinal plants which are widely used by the local residents for treatment of diseases in Abadeh County. For this purpose, at first by studying the topographic and geographical maps of region, the field operations and asking from aware people, the data were recorded; then the considered plants were gathered and transmitted to herbarium for specification.

By using herbarium and existing plants, the plants were specified and it was determined that they are medicinal. In the mentioned county, ۳۱ medical prevail species grow belong to ۱۲ families and ۲۵ genus.

The number of medicinal species of Lamiaceae family is ۸ species, Asteraceae family is ۶ species, Brassiceae family is ۵ species that respectively were the most medicinal species of medicinal plants in the considered regional.

Regarding distribution of species based on the plant genus, the genus of Sinapis has ۳ species; each of the genus of Teucrium, Amygdalus, Pistacia, Nepeta has two species; and the other genus only has one medicinal species in the county.

The diseases that are treatable with the medicinal plants in this regional including the problem of digestive system, respiratory and circulatory as well as infectious diseases.

Keywords: Abadeh city, medicinal plants, ethnobotanical, *Asteraceae*, *Brassiceae*, *Lamiacea*